

سر مقاله
آیا در آستانهٔ جنگ مجدد هستیم؟ ادامه از صفحه یک جنگ دوازده‌روزه آن‌ها ابتدا باید برخورد نظامی کرد و زمینه را برای از کار انداختن شبکهٔ امنیتی کشور فراهم آورد تا به گمانشان، راه برای شورش‌های اجتماعی فراهم آید. جنگ دوازده‌روزه با مدل دکترین اسرائیلی‌ها صورت پذیرفت. به عبارتی اسرائیل توانست دکترین خود را به آمریکا دیکته کند. اکنون با عنایت به ناکامی جنگ دوازده‌روزه و اینکه نتیجهٔ معکوس اهداف دکترین اتفاق افتاده است، یعنی اقدام نظامی به صورت نسبی موفق بوده، اقدامات امنیتی آنان خیلی موفق بود ولی نتیجهٔ مورد نظرشان که شورش اجتماعی بود نهنتها حاصلی نداشت که عکس آن اتفاق افتاد. جنگ انسجام ملی را به ارمانغان آورد. به نظر نگارنده، نتانیاهو دچار سرخوردگی حاد ناشی از شکست دکترینش می‌باشد. امریکا و اروپا برغم ظاهرسازی، اعتمادشان به اقدامات و راهبردهای نتانیاهو را از دست داده‌اند. بنابراین احتمال انتخاب دکترین آمریکا در برخورد با ایران دور از انتظار نیست. ایران باید منتظر تحریک گروه‌های تجزیه‌طلب در اطراف مرزهای شرقی، غرب و شمال غرب باشیم. عوامل داخلی شامل احمق‌های سودمند، غضنفرها، و اقدامات واگرایانه در مسیر مدل آمریکا تفسیر می‌شود. فعال‌سازی مکانیسم ماشه، بحران آب و برق و یورش ایران همه ابزار این دکترین هستند. حال با این تصویر باید دید تدبیر مقامات برای ناکام‌گذاری طراحی‌های صورت گرفته چگونه است.

خبر
سخنگوی دولت: تقسیم‌کار برای تسهیل سفر اربعین انجام شده است

سخنگوی دولت گفت: جلسات ستاد مرکزی اربعین تشکیل شده و تقسیم‌کاری بین دستگاه‌های اجرایی انجام گرفته‌است. به گزارش ایسنا به نقل از رادیو اربعین، فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت از برنامه‌ها و اقدامات دولت برای برگزاری هرچه بهتر مراسم اربعین ۱۴۰۴ خبر داد.

وی ضمن گرامی‌داشت یاد شهدای اقتدار و اشاره به برگزاری مراسم با حضور مقام معظم رهبری، به اهمیت دو مؤلفه «دین» و «دانش» به‌عنوان پایه‌های سرمایه اجتماعی در میان شیعیان اشاره کرد و راهیمنی‌ای اربعین را جلوه‌ای از تحقق این ارزش‌ها دانست.

مهاجرانی با تأکید بر لزوم برنامه‌ریزی و هماهنگی برای تسهیل سفرهای زائران، اظهار کرد: جلسات ستاد مرکزی اربعین تشکیل شده و تقسیم‌کاری بین دستگاه‌های اجرایی انجام گرفته است. بر این اساس، وزارت راه و شهرسازی مسئول ایجاد و توسعه ناوگان حمل‌ونقل هوایی، زمینی و دریایی شده و وزارت بهداشت نیز وظیفه ارائه خدمات درمانی به زائران را بر عهده دارد. همچنین، وزارت ارتباطات مأمور تأمین اینترنت پرسرعت و پایدار در نقاط مرزی و مسیرهای منتهی به عراق شده است.

وی افزود: وزارت امور خارجه اقدامات هماهنگ‌کننده‌ای را با دولت عراق انجام داده و در این راستا، فعالیت پایه‌انه‌های دریایی از بندر خرمشهر به بندر بصره از دهم مرداد آغاز خواهد شد. عملیات پروازی نیز از ۲۶ تا ۱۷ مرداد ماه ادامه خواهد داشت و در این مدت، ۱۷۲ راهدارخانه در مسیرهای منتهی به مرزهای اربعین فعال خواهند بود.

وی در پاسخ به سوالی درباره سازوکار نظارت بر اجرای مصوبات، گفت: با وجود تعهد قلبی مردم و مسئولان نسبت به اربعین، سازوکاری مشخص برای نظارت طراحی شده است که ذیل معاون اول ریاست‌جمهوری پیگیری می‌شود. این نظارت‌ها ناظر بر اجرای تعهدات دستگاه‌های مختلف و هماهنگی بین‌بخشی است.

مهاجرانی درباره وضعیت تأمین ارز برای زائران نیز اظهار کرد: موضوع در ستاد اربعین مطرح و به‌صورت بخشی از تقسیم‌کار ملی دنبال شده است.

وی در پاسخ به سوالی درباره تعطیلی‌های احتمالی افزود: پیشنهاد تعطیلی سراسری در مردادماه با هدف صرفه‌جویی در مصرف آب و برق مطرح شد، اما پس از بررسی گزارش وزارت نیرو، مشخص شد که این صرفه‌جویی در حدی نیست که تعطیلی عمومی را توجیه کند، بنابراین، برنامه‌ای برای تعطیلی کشور وجود ندارد و فعالیت ادارات به‌صورت عادی ادامه خواهد یافت.

خطیب موقت نماز جمعه تهران با هشدار به سردمداران رژیم صهیونیستی گفت: اگر نقض آتش‌بس یا تکرار دیوانگی کنید، با عملیات بیچاره کننده، اسرائیل را له کرده و تل آویو را به شهر اشباح تبدیل می‌کنیم.

به گزارش خبرنگار سیاسی ایرنا، آیت‌الله سید احمد خاتمی در خطبه دوم نماز جمعه این هفته تهران که در مصلاى امام خمینی (ره) برگزار شد، درباره اینکه در

نور نیز می نویسد: با گذشت کمتر از دو ماه از جنگ ۱۲ روزه‌ی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران که با نوعی همدلی و وفاق ملی چشمگیر در میان قشرهای مختلف مردم همراه بود، آرام نشانه‌هایی آشکار فضایی عمومی کشور دیده می‌شود. آنچه در ابتدا به عنوان بازگشت به روال عادی یا عادی‌سازی اوضاع قلمداد می‌شد، اکنون بعضاً به صورت مناقشات علنی، اظهارنزی متقابل، اختلاف میان قوا، و شکاف در میان نخبگان رسانه‌ای و امنیتی بروز یافته است. آیا صلح، شکاف‌آفرین‌تر از جنگ است؟ یا آن‌که ما هنوز ابزارهای حکمرانی در شرایط پساجنگ را نیاموخته‌ایم؟

جنگ دوازده‌روزه، فراتر از عرصه‌های نظامی و اطلاعاتی، صحنه‌ای بی‌سابقه را هم‌صداپی ملی بود. در آن روزها، جناح‌ها، رسانه‌ها، نخبگان و نهادهای کشور، فارغ از اختلافات همیشگی، در برابر دشمنی بیرونی، با صدایی واحد ایستادند. این انسجام، نشان داد که در بزنگاه‌های تاریخی، ملت ایران ظرفیت بالایی برای هم‌گرایی حول محور ایران دارد. اما امروز و در فضایی پساجنگ، نشانه‌هایی آشکار از بازگشت به واگرایی‌های سیاسی، اختلافات نهادی و شکاف‌های رسانه‌ای دیده می‌شود؛ روندی که اگر مهار نشود، سرمایه اجتماعی حاصل از آن هم‌صدایی را به سرعت فرسوده خواهد کرد. در روزهای اخیر، اختلاف نظر بر سر استرداد لایحه مقابله با اخبار غیرواقعی، جدال‌های رسانه‌ای بر سر بیانیه‌های نخبگان و کنشگران مدنی و سیاسی، و برخوردهای امنیتی با برخی فعالان رسانه‌ای، روزنامه‌نگاران و کاربران فضای مجازی، همگی نشانه‌هایی نگران‌کننده‌اند از بازگشت به همان الگوی پیشین نزاع‌های درون‌سیستمی. گویی صلح، وحدتی را که جنگ ساخته بود، به چالش کشیده است. اما ریشه ماجرا فراتر از واکنش به رخدادهاست؛ ما هنوز به زبان مشترک حکمرانی در دوران پساجنگ دست نیافته‌ایم.

انسجام ملی چگونه محقق می‌شود؟

خطری که در چنین شرایطی جامعه ما را تهدید می‌کند، تقلیل انسجام ملی به یک‌صدایی اجباری است. انسجام، به معنای حذف صداهای متفاوت با نغی دیدگاه‌های متکثر نیست؛ بلکه به معنای پذیرش تکرر در درون چارچوبی مشترک از منافع ملی، تعاملت ارشی، و امنیت جمعی است. ایران امروز، پیش از هر زمان دیگر، به انسجامی نیاز دارد که تکرر سیاسی را به رسمیت بشناسد، نه طرد کند؛ و این مهم‌ترین تفاوت انسجام در عصر جنگ با انسجام در زمان صلح است. به گزارش نورنیوز در شرایط جنگ، طبیعی است که تصمیم‌گیری متمرکزتر و صداهای متحدتر شوند؛ اما دوران پساجنگ به بازگشت به پیچیدگی جامعه، رقابت‌های سیاسی، پرسشگری رسانه‌ای و مشارکت نخبگان است. اگر حاکمیت بخواهد با همان منطق اضطراری دوران جنگ، با جامعه تعامل کند، نتیجه‌ای جز افزایش شکاف، بی‌اعتمادی و قطبی‌سازی مجدد در پی نخواهد داشت. دستاورد بزرگ جنگ اخیر، نه‌فقط

پیروزی امنیتی یا بازدارندگی نظامی، بلکه اثبات امکان هم‌صدایی در عین تفاوت‌های بنیادین بود. امروز باید این تجربه را به سرمایه‌ای پایدار تبدیل کرد. اما چگونه؟ راه آن نه در یکسان‌سازی سیاسی، که در نهادهایی کردن گفت‌وگو میان صداهای مختلف است. برخی از الزامات چنین امری از این قرارند:

۱. رسانه‌های منتقد، نه دشمن: اگر قرار باشد هر صدا یا بیانیه انتقادی، به سرعت به بی‌اعتمادی و برخورد منجر شود، فضای اجتماعی به سمت سکوتی پرخطر و انفجارآزمیز خواهد رفت. انسجام پایدار، محصول فضای باز است، نه بستن دهان‌ها.

۲. اختلاف میان قوا، یک واقعیت دموکراتیک: اختلاف میان مجلس و دولت بر سر لایوح یا طرح‌ها، در ذات خود منفی نیست؛ آنچه آسیب‌زااست، نبود سازوکار گفت‌وگو و نبود روایت‌سازی مشترک درباره این اختلافات است. انسجام، به معنای انکار تضاد منافع نیست، بلکه به معنای حل و فصل آن‌ها در

دور قواعد نهادی است.

۳. موازی‌کاری و چندگانگی، تهدید انسجام واقعی:

انسجام واقعی زمانی شکل می‌گیرد که دولت، مجلس،

قوه قضاییه، نهادهای فرهنگی، امنیتی و رسانه‌ای، در

آیا همدلی روزهای جنگ را به شکاف در دوره صلح تبدیل می‌کنیم؟

دشواری های حفظ انسجام ملی

با گذشت کمتر از دو ماه از جنگ ۱۲ روزه، آرام آرام نشانه‌هایی از بازگشت تنش‌های سیاسی و شکاف‌های نهادی به فضای عمومی کشور دیده می‌شود. آنچه در ابتدا به عنوان بازگشت به روال عادی یا عادی‌سازی اوضاع قلمداد می‌شد، اکنون بعضاً به صورت مناقشات علنی بروز یافته است. آیا صلح، شکاف‌آفرین‌تر از جنگ است؟ یا آن‌که ما هنوز ابزارهای حکمرانی در شرایط پساجنگ را نیاموخته‌ایم؟

چارچوبی هماهنگ، با احترام به تکثر، منافع ملی را در اولویت قرار دهند. انسجام یعنی مدیریت هوشمند تضادها، نه پاک‌کردن صورت مسئله. بیانیه‌های نخبگان را بشنویم، نه تخریب کنیم: جریان‌هایی از نخبگان جامعه، طی هفته‌های اخیر در قالب بیانیه‌هایی به تحلیل و نقد وضعیت موجود پرداخته‌اند. این صداهای، حتی اگر همه‌اجزایشان مقبول نباشد، اشتباهی نباشند، بخشی از تنفس جامعه‌اند. باید با آن‌ها وارد گفت‌وگو شد، نه حذف و تخریب.

ایران محور وحدت، نه ابزار رقابت

تکته کلیدی آن است که انسجام ملی، اگر قرار باشد پایدار و زاینده باشد، باید نه از بالا تحمیل شود، نه صرفاً در کلام باقی بماند. مردم، رسانه‌ها، نخبگان و نهادهای، همگی باید در این انسجام نقش داشته باشند. این یعنی در دوران پساجنگ، باید فرآیندهایی برای مشارکت اجتماعی، اجماع‌سازی سیاسی، و ترمیم اعتماد شکل گیرد. بدون این فرآیندها، وحدت جنگی، در صلح دو خواه پایشاید.

دولت، مجلس، رسانه‌ها، نهادهای فرهنگی و امنیتی، همه امروز در برابر آزمونی دشوار قرار دارند: آیا می‌توانیم از سرمایه وحدت جنگی، برای ساختن

هم‌گرایی در صلح بهره بگیریم؟ یا بار دیگر به رقابت‌های فرسایشی، تضعیف متقابل و بی‌ثباتی رسانه‌ای بازخواهیم گشت؟ پاسخ این پرسش، آینده نزدیک ایران را شکل خواهد داد. برای عبور از بحران‌های پیش‌رو، از اقتصاد تا روابط بین‌الملل، نیازمند انسجامی هستیم که بر پایه گفت‌وگو، پذیرش تفاوت، و وفاداری به ایران ساخته شده باشد. انسجامی که تکثر را دشمن نداند، بلکه آن را شرط پویایی و بالندگی بداند. در شرایطی که منطقه و جهان در حال بازتعریف معادلات امنیتی، اقتصادی و ژئوپلیتیک خود هستند، ایران بیش از هر زمان دیگر نیازمند انسجام درونی، کاهش منازعات و اجماع‌سازی ملی است. اگر قرار باشد پس از هر بحران، به سرعت به دامان شکاف‌های مزمن و بازی‌های سیاسی بازگردیم، نه تنها دستاوردی از مقاومت باقی نخواهد رفت، بلکه ظرفیت‌های ملی ما نیز تحلیل خواهد رفت. صلح اگر با انسجام همراه نباشد، به جای شکوفایی، به فرسایش می‌انجامد. این مسئولیت دولت، مجلس، رسانه‌ها، نهادهای امنیتی و همه نخبگان کشور است که نگذارند وحدتی که از جنگ ساخته شد، در صلح از میان برود.

باز دارند که از جانب دنیای اسلام تحت محاصره‌اند. در نتیجه، دولت و دولت اسرائیل روابط نزدیکی دارند و هر دو در زمره جریان‌های راست افراطی قرار می‌گیرند.

از این منظر، پاکستان ملاحظاتاتی دارد که باعث می‌شود موضع‌گیری اسلام‌آباد در قبال ایران شجاعانه‌تر و کم‌ملاحظه‌تر نسبت به آمریکا باشد. همچنین باید یادآور شد که ایران در تمام جنگ‌هایی که پاکستان با هند داشته؛ در زمان شاه به‌طور مستقیم و پس از انقلاب به‌طور غیرمستقیم از پاکستان حمایت کرده است. حتی زمانی که پاکستان آزمایش اتمی انجام داد، ایران تنها کشوری بود که به آن تریک گفت. این‌گونه ملاحظات، به پاکستان این امکان را داده که با شهامت بیشتری موضع‌گیری کند.

حمایت پاکستان از ایران نه‌تنها در سطح نخست‌وزیر، بلکه در سطح پارلمان و افکار عمومی و ارتش نیز مشاهده شده است. حتی قطعنامه‌هایی در حمایت از ایران صادر شده که نشانه روشنی از نزدیکی دو کشور است.

روابط ایران و پاکستان را مجموعه‌ای از عوامل تحت تاثیر قرار داده است که مهمترین آن دستکم برای تهران موضوع امنیت در مرزهاست. این مهم برای طرف پاکستانی چه اندازه مهم بوده و در راستای تأمین آن چه برنامه‌هایی را اجرایی کرده است؟

روابط کشورها را می‌توان در سطوح مختلفی بررسی کرد؛ سطح دوجانبه، سطح منطقه‌ای و سطح بین‌المللی. موضوع همکاری امنیتی میان ایران و پاکستان نیز باید در این چارچوب تحلیل شود. در خصوص حمایت پاکستان از جریان‌های رادیکال یا تروریستی، متأسفانه باید گفت که دیدگاه‌های تهران و اسلام‌آباد با یکدیگر متفاوت است. اسلام‌آباد نیز مدعی است که تهران از برخی جریان‌های تجزیه‌طلب در پاکستان، مانند ارتش آزادی‌بخش بلوچستان، حمایت می‌کند. این موضوع، هرچند چالشی جدی است، اما خوشبختانه، تحلیل کلی روابط دوجانبه تأثیر تعیین‌کننده نداشته و مانع از آن نشده که پاکستان در برابر حملات اسرائیل، از ایران حمایت کند. با این حال، نباید فراموش کرد که این اختلاف‌نظر یک چالش واقعی برای هر دو کشور به شمار می‌رود.

باید توجه داشت که رابطه پاکستان با آمریکا خوب است، اما پاکستان، اسرائیل را به رسمیت نمی‌شناسد؛ برخلاف آمریکا که حامی اسرائیل است. بنابراین، باید بین کیفیت روابط پاکستان با آمریکا و پاکستان با اسرائیل تفاوت قائل شد. پاکستان همواره در محافل بین‌المللی از دنیای اسلام با محوریت فلسطین دفاع کرده و هنوز یکی از حامیان جدی فلسطین و مخالفان جدی اسرائیل است.

نکته دوم این است که اسرائیل عملاً در کنار هند و علیه پاکستان فعالیت می‌کند و هند از بزرگ‌ترین شرکای تجاری اسرائیل در حوزه تسلیحات است؛ به‌گونه‌ای که ۴۰ درصد از صادرات تسلیحاتی اسرائیل به هند اختصاص دارد. بنابراین، می‌توان گفت که اسرائیل، به‌عنوان متحد هند که دشمن پاکستان است، در موضعی ضدپاکستانی قرار دارد. علاوه بر این، دولت تارندرا مدوی در هند، از نظر ایدئولوژیک رابطه نزدیکی با اسرائیل دارد. دیدگاه‌های «هندوتوا» و صهیونیسم به‌طور خاص مشابه‌اند؛ هر دو خود را ملت‌های برگزیده می‌دانند و

آیت‌الله خاتمی خطاب به سردمداران رژیم صهیونیستی:

تل آویو را در صورت نقض آتش‌بس یا تکرار دیوانگی به‌شهر اشباح تبدیل می‌کنیم

کشید، یادآور شد: در جنایات رژیم صهیونیستی برای جهانیان روشن شد که این رژیم غده سرساختی است و جهان این غده را باید هر چه زودتر از بین ببرد. دلیل آن هم اتفاقاتی است که در سوریه رخ داد. برهمین اساس اعلام می‌کنم اسرائیل در پی آن است که این مسائل را بر سایر کشورهای اسلامی هم تحمیل کند.

اگر رژیم صهیونیستی آتش‌بس را نقض کند، بیچاره خواهد شد

خطیب موقت نماز جمعه تهران با بیان اینکه رژیم صهیونیستی در جنایات خود حد و مرز نمی‌شناسد، گفت: البته ایران اسرائیل آغازگر جنگ نبود و همه هم فهمیدند ولی دفاع جانانه انجام داد و حتی آتش بس را نقض نخواهد کرد. اما اگر آنها آتش بس را نقض کنند، بیچاره خواهند شد.

آیت الله خاتمی با بیان اینکه در حمله رژیم صهیونیستی به کشورمان و همچنین تجاوز ۲ ساله غرب به غزه، آبروی لیبرال دموکراسی غرب رفت، گفت: لیبرال دموکراسی غرب کشتن زنان به ویژه زنان باردار، کودکان، شیرخورگان و کشتن گرسنگان و تشنگان در صف غذا است اما در مقابل، ایران به مظهر افزایش دینداری، آزادی، عزت، اقتدار و مظهر هیبات منا الذله تبدیل شد.

وی با بیان اینکه در جریان جنگ ۱۲ روزه و بعد از آن نفرت روز افزون جهانیان از آمریکا و رژیم صهیونیستی بی‌آبرویی آنها تشدید شد تا آنجا که افراد طرفدار آمریکا در عرصه سیاسی، به ایران اسلامی حق دادند، عنوان کرد: حتی آمریکا هم فهمید چرا مرگ بر آمریکا همچنان بر زبان مردم کشورمان جاری است.

جنگ ۱۲ روزه بر خلاف تحلیل دشمن، کشور را متحدتر و منسجم‌تر کرد

سیاست روز

خبر
پزشکیان: با تکیه بر توان داخلی، می‌توانیم از پس همه مشکلات بر آییم رئیس‌جمهور با اشاره به ظرفیت‌های مردمی، نخبگان و توانمندی‌های داخلی کشور، گفت: اگر نگاهمان را از بیرون برداریم و به توان داخلی تکیه کنیم، قادر خواهیم بود بر مشکلات فائق آییم و هر کاری را که لازم باشد، انجام دهیم. به گزارش ایسنا، مسعود پزشکیان پنجشنبه ۹ مرداد ۱۴۰۴ در نشست فعالان سیاسی و اجتماعی استان زنجان با بیان این‌که «برخی اقدامات انجام شده در کشور در شرایط سخت، شگفت‌انگیز و بی‌نظیر است»، اظهار کرد: کارهایی که در برخی نقاط انجام شده، از جمله در خبریه مهرانه که گزارش آن ارائه شد، نمونه‌هایی هستند که شاید کمتر حکومتی قادر به انجام آن‌ها باشد. این دستاوردها نتیجه کار جمعی، مشارکت مردم و دل بردن از امید بیرونی است. وی با بیان تجربه دوران مدیریتش در دانشگاه علوم پزشکی، اظهار کرد: آن زمان به من می‌گفتند مدیر خوب کسی است که برود پول بگیرد و بیاورد. من هم تلاش زیادی کردم و قول ۴۰ میلیون تومان را گرفتم، اما بعد از شش ماه دوندگی، حتی آن مقدار را هم نگرفتم. همان جا به این نتیجه رسیدم که اگر تهران کمک نکند، ما در آذربایجان باید خودمان گره از مشکلات‌مان باز کنیم. وی ادامه داد: از آن زمان تصمیم گرفتم نگاهم را از مرکز بگیرم و به نیروهای انسانی، خلاقان، پزشکان، روحانیت و تولیدکنندگان استان تکیه کنم. همین نگاه باعث شد هر کاری که در استان لازم بود، بدون وابستگی انجام شود. رئیس‌جمهور با تأکید بر این‌که «عضویت در حزب و جناح خاصی دلیل رشد او در مسئولیت‌ها نبوده است»، افزود: البته این به معنای نفی حزب نیست. اما من به خاطر کارهایی که انجام دادم و با مردم بودم، به‌تدریج به عنوان معاون وزیر و بعد وزیر انتخاب شدم. در همان زمان هم هر کاری توانستم برای مردم انجام دادم و باور دارم این مسیر همچنان امکان‌پذیر است. وی تصریح کرد: امروز هم اگر استان‌ها، شهرستان‌ها و روستاها به ظرفیت‌های خود نگاه کنند، به‌جای چشم‌اندازی از دیگران، می‌توانند مسیر توسعه را پیش ببرند. خبریه مهرانه نمونه‌ای بارز از این نگاه درون‌زا است؛ نهادهی که با همت مردم ساخته شده و حالا دیگر استان‌ها باید پیایند و از آن الگو بگیرند. وی با تأکید بر لزوم آزادسازی ظرفیت‌های مردمی، گفت: شما نخبگان، روحانیون، سیاستمداران، خلاقان و انسان‌های روشنی دارید که سرمایه‌های بزرگی هستند. فقط کافی است به آن‌ها میدان داده شود. آن شور حسینی که در مردم هست، سرمایه‌ای بی‌نظیر است. اگر این ظرفیت‌ها فعال شوند، می‌توان از دل هر مشکلی عبور کرد. پزشکیان با اشاره به مشکلات گسترده کشور، گفت: این‌طور نیست که دولت با بحران مواجه نباشد. هر روز یک مصیبت جدید نازل می‌شود و ما هم بدچور خواهیم تیریم. اما این پنهانی نمی‌شود برای دست برداشتن از تلاش. ما تا آخر ایستاده‌ایم و کنار مردم خواهیم ماند. وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اشعار عرفانی و مضامین دینی، عنوان کرد: نباید فقط شنیدن را یاد بگیریم، باید دیدن را هم از نو بیاموزیم. ما چشم عقاب نداریم چون خود را در چهاردیواری خانه حبس کرده‌ایم. اگر می‌خواهیم پرواز کنیم، باید چشم‌اندازمان را وسیع کنیم و از تنگ‌نظری بیرون بیاییم. وی با اشاره به آیات قرآن و نهج‌البلاغه، افزود: حضرت علی (ع) در وصایای خود پنج سفارش می‌کند که برای رسیدن به آن‌ها باید شبانه‌روز تلاش کرد. نخستین آن‌ها این است که هیچ‌کس جز خدا را تکیه‌گاه نگیریم و از هیچ‌کس جز او ترسیم. اگر این نگاه در ما نهادینه شود، خداوند درهای بسته را برای ما باز خواهد کرد.

